

**VESILAHDEN KUNTA**  
Tekninen toimi

**URAKKAOHJELMA**

**HUHTATIE**

**VESILAHTI**



12.7.2022 Anniina Tuomala

## SISÄLLYSLUETTELO

<b>1.</b>	<b>RAKENNUSHANKKEEN YHTEYSTIEDOT</b> .....	<b>4</b>
<b>2.</b>	<b>RAKENNUSKOHDE</b> .....	<b>4</b>
2.1	RAKENNUSKOHDE JA -PAIKKA .....	4
<b>3.</b>	<b>URAKKAMUOTO JA SUORITUSVASTUUN LAAJUUS</b> .....	<b>4</b>
3.1	URAKKAMUOTO .....	4
3.2	MAKSUPERUSTEET .....	5
3.3	URAKKASUHTEET.....	5
<b>4.</b>	<b>URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS</b> .....	<b>5</b>
4.1	PÄÄSUORITUSVELVOLLISUUS.....	5
4.2	SIVUVELVOLLISUUDET .....	5
4.3	URAKKARAJAT .....	5
4.4	TILAAJAN ERILLISHANKINNAT .....	5
4.5	URAKOITSIJAN HANKINNAT.....	6
4.6	TYÖMAAPALVELUT .....	6
<b>5.</b>	<b>TYÖN TOTEUTUS JA YHTEISTOIMINTA</b> .....	<b>6</b>
5.1	YHTEISTOIMINTAA KOSKEVAT OHJEET .....	6
5.2	TYÖAIKATAULU .....	7
5.3	TURVALLISUUS .....	7
5.4	TYÖMAAJÄRJESTELYT .....	7
5.4.1	<i>Luvat (YSE 8 §)</i> .....	8
5.5	TYÖSKENTELYAIKA .....	8
5.6	TYÖNAIKAISET LIIKENNEJÄRJESTELYT .....	8
5.7	TYÖNAIKAINEN HUOLTO.....	9
5.8	URAKKAKOHTIEN RAKENTEET JA LAITTEET.....	9
<b>6.</b>	<b>URAKASSA NOUDATETTAVAT ASIAKIRJAT</b> .....	<b>10</b>
6.1	TARJOUSPYYNTÖASIAKIRJAT .....	10
6.2	URAKKASOPIMUSASIAKIRJAT JA NIIDEN PÄTEVYYSJÄRJESTYS .....	10
6.3	SOPIMUSASIAKIRJOJEN JULKISUUS.....	11
6.4	MÄÄRÄLASKENTA.....	11
6.5	MÄÄRÄLUETTELO.....	11
<b>7.</b>	<b>URAKKA-AIKA</b> .....	<b>11</b>
7.1	SUORITUSAIKA.....	11
7.2	VIIVÄSTYSSAKKO .....	11
<b>8.</b>	<b>VASTUUVELVOTTEET</b> .....	<b>12</b>
8.1	TAKUUAIKA.....	12
8.1.1	<i>Varsinainen takuu</i> .....	12
8.1.2	<i>Vastuut takuuajan jälkeen</i> .....	12
8.2	URAKOITSIJAN VAKUUDET .....	12
8.2.1	<i>Rakennusaikainen vakuus</i> .....	12
8.2.2	<i>Takuuajan vakuus</i> .....	12
8.2.3	<i>Hyväksyttävä vakuus</i> .....	12
8.3	VAKUUTUKSET.....	12
8.4	RAKENNUTTAJAN VAKUUDET .....	13
<b>9.</b>	<b>RAKENNUTTAJAN MAKSUVELVOLLISUUS</b> .....	<b>13</b>

9.1	URAKKAHINNAN MUODOSTUMINEN .....	13
9.2	URAKKAHINNAN MAKSAMINEN .....	13
9.2.1	<i>Maksuerätaulukko</i> .....	13
9.2.2	<i>Ensimmäinen maksuerä</i> .....	14
9.2.3	<i>Loppuerä</i> .....	14
9.2.4	<i>Maksuaika ja viivästyskorko</i> .....	14
9.3	HINTASIDONNAISUUDET.....	14
9.4	LISÄ- JA MUUTOSTYÖT .....	14
9.4.1	<i>Lisä- ja muutostyötarjous ja -hinnat</i> .....	14
9.4.2	<i>Yksikköhinnat</i> .....	14
9.4.3	<i>Lisä- ja muutostöiden dokumentointi</i> .....	15
9.4.4	<i>Lisä- ja muutostöiden aikatauluvaikutus</i> .....	15
9.4.5	<i>Poikkeamien ylöskirjaaminen</i> .....	15
9.5	SANKTIOPERUSTEET .....	15
<b>10.</b>	<b>VALVONTA .....</b>	<b>16</b>
10.1	RAKENNUTTAJAN ORGANISAATIO JA VALTUUDET .....	16
10.2	RAKENNUTTAJAN VALVONTA.....	16
<b>11.</b>	<b>TYÖMAAN HALLINTO JA TOIMITUKSET .....</b>	<b>16</b>
11.1	URAKOITSIJAN ORGANISAATIO JA VALTUUDET .....	16
11.2	TYÖVOIMA.....	17
11.3	KULKULUVAT .....	17
11.4	TYÖMAAPÄIVÄKIRJA .....	17
11.5	TYÖMAAKOKOUKSET .....	17
11.6	URAKOITSIJOIDEN YHTEISET TOIMITUKSET.....	18
11.7	TAKUUTARKASTUS .....	18
<b>12.</b>	<b>LAADUNVARMISTUS .....</b>	<b>18</b>
12.1	RAKENNUTTAJAN LAADUNVARMISTUS .....	18
12.2	URAKOITSIJAN LAADUNVARMISTUS .....	18
12.3	KELPOISUUDEN OSOITTAMINEN JA LAATURAPORTOINTI .....	19
12.4	POIKKEAMARAPORTIT .....	20
<b>13.</b>	<b>VASTAANOTTOMENETTELY .....</b>	<b>20</b>
13.1	VASTAANOTTOTARKASTUS .....	20
13.2	URAKKASUORITUKSEN TARKASTUS .....	20
13.3	VASTAANOTTO .....	20
13.3.1	<i>Dokumentointi</i> .....	20
13.3.2	<i>Työn sopimuksen mukaisuuden arviointi</i> .....	20
13.3.3	<i>Puutteiden ja virheiden korjaamisaikataulu</i> .....	20
13.4	TARKASTUSKUSTANNUKSET .....	20
<b>14.</b>	<b>TALOUDELLINEN LOPPUSelvitys.....</b>	<b>21</b>
<b>15.</b>	<b>ERIMIELISYYDET .....</b>	<b>21</b>
15.1	TARKASTUSKUSTANNUKSET .....	21
<b>16.</b>	<b>MUUT SOPIMUSASIAKSET / ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ.....</b>	<b>21</b>
16.1	OMISTUSOIKEUS IRROTETTAVIIN AINEKSIIN .....	21
16.2	VAARALLISET JÄTTEET .....	21
16.3	TYÖVOIMAMÄÄRÄYKSET .....	21
16.4	ILMOITUKSET VEROVIRANOMAISELLE.....	21
16.5	RAKENNUSTYÖN ENNAKKOILMOITUS .....	21

# 1. Rakennushankkeen yhteystiedot

Rakennuttajana ja tilaajana toimii Vesilahden kunta.

**Yhteystiedot:**

Vesilahden kunta  
Lindinkuja 1  
37470 Vesilahti

***Rakennuttajan edustajina toimivat:***

*Hallinto- ja sopimusasiat:*

Tekninen johtaja Harri Vierikka  
Puh. 041 730 1180  
[harri.vierikka@vesilahti.fi](mailto:harri.vierikka@vesilahti.fi)

*Tekniset asiat ja työmaavalvonta:*

*Nimetään myöhemmin*

***Suunnittelijan edustajana toimii:***

Ramboll Finland Oy  
Projektipäällikkö Pasi Veikkolainen  
Puh. 0400 439 840

# 2. Rakennuskohde

## 2.1 Rakennuskohde ja -paikka

"Huhtatie, Vesilahti" -kokonaisurakka sisältää urakkakohteen kadun rakentamisen urakka-asiakirjojen mukaisesti.

Urakkakohde sijaitsee Vesilahden kunnassa. Tarkempi sijainti on esitetty suunnitelma-asiakirjoissa.

Rakennuttaja edellyttää, että urakoitsija on tutustunut urakka-asiakirjoihin, rakennuspaikkaan ja työskentelyoloihin ennen tarjouksen antamista.

# 3. Urakkamuoto ja suoritusvastuun laajuus

## 3.1 Urakkamuoto

Urakkamuotona on kokonaisurakka. Valittu urakoitsija toimii pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana päätoteuttajana.

Urakoitsijoiden pääsuoritusvelvollisuuden suhteen noudatetaan YSE 1998:n 1 §:ä.

Urakoitsijan sivuvelvollisuuteen kuuluvat kaikki ne YSE 1998:n 2 §:n mukaiset sivuvelvollisuudet, jotka ovat sovellettavissa ko. urakkasuoritukseen, ellei jäljempänä tässä urakkaohjelmassa tai muissa sopimusasiakirjoissa toisin määrätä.

Mikäli urakoitsija käyttää suoritukseen aliurakoitsijoita, sopii urakoitsija sivuvelvollisuuksien suorittamisesta näiden kanssa niiltä osin kuin ne eivät lakisääteisesti kuulu välittömästi aliurakoitsijalle.

### 3.2 Maksuperusteet

Urakkahinta on kiinteä kokonaishinta.

Urakasta suoritetaan kokonaishinta urakoitsijan esittämän ja rakennuttajan hyväksymän maksuerätaulukon mukaisesti. Maksuerätaulukko on hyväksyttävä rakennuttajalla ennen urakkasopimuksen allekirjoittamista.

### 3.3 Urakkasuhteet

Urakkaa ei jaeta kahdelle eri urakoitsijalle.

Urakoitsija voi antaa osan töistä aliurakoitsijalle. Rakennuttaja pidättää itsellään oikeuden hyväksyä tai aiheellisin perustein hylätä urakoitsijan esittämät aliurakoitsijat.

Kaikki aliurakoitsijat tulee aina hyväksyttävä kirjallisesti tilaajalla. Tilaaja edellyttää, että ennen kunkin yksittäisen aliurakointisopimuksen solmimista urakoitsija esittää tilaajalle tilaajavastuulain mukaiset selvitykset aliurakoitsijasta.

Urakoitsija on vastuussa aliurakoitsijoidensa töistä kuten omistaan.

## 4. Urakoitsijan suoritusvelvollisuus

### 4.1 Pääsuoritusvelvollisuus

Urakkaan kuuluu kaikki urakka-asiakirjoissa esitetyt sekä työn valmistumisen edellyttämät työt. Urakoitsija toimii työmaan pääurakoitsijana ja urakkaan sisältyvät työmaan johtovelvollisuuksien lisäksi työmaapalvelut.

### 4.2 Sivuvelvollisuudet

(YSE 2 §)

### 4.3 Urakkarajat

Tarkennuksia pääurakoitsijalle kuuluvista työsuoritteista:

- **Ajoradan, jkpp-väylän ja pysäköintitaskujen päällysteet, niihin tulevat ajorata-merkinnät ja piennartäytteet eivät kuulu urakkaan.**
- **Urakkaan kuuluu ajoradan, jkpp-väylän ja pysäköintitaskujen päällysteiden tilalle murskepääällysteiden (KaM 0/16, 50 mm) tekeminen.**

### 4.4 Tilaajan erillishankinnat

Ei tilaajan erillishankintoja.

## 4.5 Urakoitsijan hankinnat

Urakkaan sisältyy kadun saneeraus/rakentaminen tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisessa laajuudessa kaikkine materiaalihankintoineen.

Tilaaaja ei esitä ylijäämämassoille väliaikaista tai loppusijoituspaikkaa, vaan se kuuluu urakoitsijan vastuulle.

## 4.6 Työmaapalvelut

Urakoitsija vastaa työmaapalveluista YSE:n mukaisesti.

Työmaapalveluihin kuuluvat mm.:

- työnaikaisten rakenteiden ja asennusten tekeminen
- mittausten tekeminen
- rakennusalueen järjestäminen ja ylläpito
- vartiointin järjestäminen
- suojaus- ja varastointiavun antaminen
- työmaahuolto-, siivous- ja jätteiden käsittely
- nosto-, siirto- ja telineavun antaminen
- väliaikaisten aitausten rakentaminen
- kaikki työnaikaiset liikennejärjestelyt

# 5. Työn toteutus ja yhteistoiminta

## 5.1 Yhteistoimintaa koskevat ohjeet

Pääurakoitsija huolehtii eri urakoitsijoiden töiden ja työvaiheiden yhteensovittamisesta. Töiden järjestelyssä ja työvaiheiden ajoituksessa on otettava huomioon työturvallisuuden ja työympäristön vaatimukset. ***Pääurakoitsijan on toimitettava suunnitelma työmaa-alueen järjestelyistä rakennuttajalle hyväksyttäväksi kahden (2) viikon kuluessa urakkasopimuksen allekirjoituksesta.***

Pääurakoitsija vastaa päätoteuttajana työmaan työturvallisuudesta ja työsuojelusta työturvallisuuslain ja valtioneuvoston rakennustyön turvallisuutta koskevan päätöksen mukaisesti. Työturvallisuus- ja työsuojelusuunnitelmat sekä järjestelyt on esitettävä rakennuttajan hyväksyttäväksi hyvissä ajoin ennen ko. töiden aloittamista.

Pääurakoitsija sitoutuu huolehtimaan henkilökuntansa yhteistyöstä rakennuttajan ja aliurakoitsijoiden kanssa koko urakan ajan sekä siitä, että urakoitsijan ja aliurakoitsijoiden henkilökunta noudattaa annettuja ohjeita.

Alueella on mahdollisesti töissä myös muita urakoitsijoita. Rakennuttajalla on oikeus toimia urakka-alueella.

Työmaan välittömässä läheisyydessä sijaitsee myymäläkiinteistö (Sale Vesilahti) ja Vesilahden kirjasto. Urakoitsijan tulee tiedottaa työaikataulusta sekä tehtävistä työnaikaisista liikennejärjestelyistä myymälää ja kirjastoa.

Työmaan läheisyydessä on käynnissä torialueen työmaa. Pääurakoitsijan tulee yhteensovittaa työt torialueen urakan kanssa.

## 5.2 Työaikataulu

Pääurakoitsija laatii YSE 1998 5 §:n mukaisesti työaikataulun, jossa esitetään kaikki oleelliset työvaiheet (ja tarvittaessa myös hankinnat). **Urakoitsijan on toimitettava työaikataulu välitavoitteineen rakennuttajalle hyväksyttäväksi kahden (2) viikon kuluessa urakkasopimuksen allekirjoituksesta.** Pääurakoitsijan on suunniteltava työohjelmat aikataulun perusteella niin, että valmistuspäivämäärät saavutetaan.

Työaikataulun tarkastaa ja hyväksyy rakennuttaja. Työaikataulun tulee olla rakennuttajan tarkastettavana viikkoa ennen aloituskokousta. Aikataulun toteutumista seurataan työmaakouksissa ja tarvittaessa erillisissä yhteistoimintakouksissa. Työaikataulu hyväksytään yhteisesti noudatettavaksi ja aikataulun tarkentumista lukuun ottamatta sitä voidaan muuttaa vain yhteisesti sopimalla työmaakouksessa.

## 5.3 Turvallisuus

Rakennuttajan toimeksiannosta on laadittu hankkeen turvallisuusasiakirja.

Pääurakoitsijan velvollisuus on huolehtia työmaan työturvallisuudesta ja turvallisuussuunnittelusta. Turvallisuussuunnitteluun sisältyy mm. turvallisuussuunnitelman, liikennejärjestelyiden, työmaasuunnitelman, turvallisuusohjeen ja riskien arvioinnin laatiminen. **Turvallisuussuunnitelma on toimitettava rakennuttajalle hyväksyttäväksi kahden (2) viikon kuluessa urakkasopimuksen allekirjoituksesta**

Työssä noudatetaan voimassa olevia työturvallisuussäädöksiä ja -määräyksiä sekä turvallisuusasiakirjaa. Rakennuttaja nimeää hankkeeseen turvallisuuskoordinaattorin. Työturvallisuuskatselmuksia tullaan pitämään rakennuttajan toimesta yhdessä urakoitsijan kanssa.

## 5.4 Työmaajärjestelyt

Toiminta tapahtuu tilaajan osoittamalla urakka-alueella (=työalue). Urakoitsijan on hankittava kustannuksellaan kaikki muut urakan toteuttamista varten tarvitsemansa alueet ja niiden käyttöä varten tarvittavat luvat maanomistajilta ja viranomaisilta sekä rakennuttajan hyväksyminen alueiden käytölle. Alueet on sijoitettava ja niitä on käytettävä siten, että niistä ei aiheudu tarpeetonta haittaa liikenteelle ja alueiden muulle käytölle, eivätkä ne tarpeettomasti häiritse ympäristöä. Käytön jälkeen kaikki alueet on saatettava alkuperäistä vastaavaan kuntoon, ellei alueen käyttöehdoissa ole muuta mainittu.

Maamassoja ei saa läjittää ja varastoida katualueille.

Rakentamiseen kelpaamattomat ylijäämämassat on urakoitsijan vietävä viranomaisten hyväksymälle maankaatopaikalle tai jatkokäsiteltäväksi. Rakennuttaja ei osoita läjityspaikkoja.

Urakoitsija vastaa kaikista ylijäämämaista aiheutuvista kustannuksista ja kaatopaikkamaksuista.

Poistettu päällyste, rakennus- ja työmaajätteet on urakoitsijan kuljetettava asianmukaiseen jätteenkäsittelykeskukseen. Urakoitsija vastaa kuljetus- ja vastaanottomaksuista.

Rakennuttaja edellyttää, että urakoitsija on tutustunut rakennuspaikkaan ennen tarjouksen antamista.

#### 5.4.1 Luvat (YSE 8 §)

Urakoitsijan on, YSE:n 8 §:n määräyksistä poiketen, hankittava kustannuksellaan kaikki muut urakan toteuttamista varten tarvittavat luvat siltä osin kuin niitä ei jäljempänä tai muissa sopimusasiakirjoissa ole määrätty rakennuttajan hankittaviksi.

Urakoitsijan hankittavaksi kustannuksellaan jäävät mm. seuraavat luvat:

- työskentely katualueella
- alueiden käyttöoikeutta koskevat luvat ja sopimukset, mm. työmaatiet ja tilapäinen läjitys
- tilapäisten rakennusten ja apulaitteiden sijoitus- ja rakennusluvat
- yö- ja vuorotyöluvat
- räjäytystyöluvat
- luvat melu- yms. häiriötä aiheuttaville töille.

Urakoitsija vastaa myös ilmoituksista pelastuslaitokselle, poliisille, liikenteenohjaintakeskukseen ja muille viranomaisille. Hankkimistaan luvista ja tehdyistä sopimuksista on urakoitsijan toimitettava jäljennökset rakennuttajalle ennen ko. toimenpiteiden aloittamista. Urakoitsijan on huolehdittava lupien voimassaolosta työn aikana. Lisäksi urakoitsijan on työtä suunnitlessaan otettava huomioon tarvitsemiensa lupien saantiin kuluva aika.

## 5.5 Työskentelyaika

Urakoitsijan on noudatettava toiminnassaan Vesilahden kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä. Melua aiheuttaville töille sallittu työskentelyaika on ma - pe klo 7.00 - 18.00. **Poikkeavista työajoista on sovittava erikseen rakennuttajan kanssa.**

## 5.6 Työnaikaiset liikennejärjestelyt

Urakoitsija suunnittelee ja toteuttaa kaikki tarvittavat työnaikaiset liikennejärjestelyt (ajoneuvo- ja kevyt liikenne). **Urakoitsijan on laadittava ja hyväksyttävä suunnitelma työnaikaisista liikennejärjestelyistä ja esittää se rakennuttajalle hyväksyttäväksi vähintään viikkoa ennen työvaiheiden aloitusta.** Liikennejärjestelysuunnitelma tulee liittää osaksi katulupahakemusta ja sitä on tarvittaessa päivitettävä työn etenemisen mukaan.

Työnaikaisista liikennejärjestelyistä tulee urakoitsijan tiedottaa myös alueen pelastusviranomaisia.

Urakoitsijan on myös tiedotettava työn vaikutusalueen kiinteistöjä alueella liikkumiseen vaikuttavista poikkeusjärjestelyistä sekä sovittava tarvittaessa kiinteistökohtaisesti tarpeellisista muutoksista ja niiden kestosta. Ehdoton edellytys on, että kiinteistöjen kulkuyhteyksiä ei saa työn aikana katkaista yksipuolisesti sopimalla. Urakoitsijan on turvattava kiinteistöille pääsy ja kiinteistöjen pysäköinti tarvittaessa tilapäisjärjestelyin.

Tilapäiset liikennejärjestelyt tulee toteuttaa ohjeen "Tilapäiset liikennejärjestelyt katu- ja yleisillä alueilla", Suomen kuntatekniikan yhdistys ry (SKTY), julkaisu 1/2013 mukaisesti. Tilapäiseen liikenteen ohjaukseen käytettävien laitteiden osalta on noudatettava julkaisua "Sulku- ja varoituslaitteet, Laatuvaatimukset ja käyttö, Toteutusvaiheen ohjaus, Liikenneviraston ohjeita 2/2018". Sulku- ja varoituslaitteiden mittojen on täytettävä tämän julkaisun vaatimukset vä-



hintään alimman luokan (yleensä S1) mukaan ja laitteiden värien on oltava tämän julkaisun mukaiset.

**Urakoitsija hankkii ja asettaa työkohteeseen työmaakyltit (2 kpl)**, josta ilmenee sekä urakoitsijan että rakennuttajan yhteystiedot.

## 5.7 Työnaikainen huolto

Urakoitsijan tulee huolehtia työmaalla tarvitsemistaan väliaikaisista vesi-, jätevesi-, sähkö- ja puhelinlaiteasennuksista ja liittymistä sekä niiden purkamisesta kustannuksellaan. Sähkölaitteiden tulee olla Sähkötarkastuskeskuksen määräysten mukaisia. Urakoitsija vastaa sosiaali-tiloista sekä tarvitsemistaan varasto- ym. tiloista.

Urakoitsijan tulee huolehtia myös pölyntorjunnasta ja katualueiden yleisestä siisteydestä urakka-alueella.

## 5.8 Urakkakohteen rakenteet ja laitteet

Ennen rakennustöiden aloittamista järjestetään urakkakohteessa aloituskatselmus, jossa käydään läpi erityisesti ne kohteet, rakenteet ja laitteet, jotka urakoitsijan on huomioitava työsuorituksensa aikana.

Rakennusalueella tiedossa olevat putkistot, johdot ja maakaapelit on esitetty suunnitelmien nykytilakartoissa ja urakoitsijan hankkimissa laitteiden omistajien johtokartoissa.

Urakoitsijan on hankittava ennen työhön ryhtymistä johtojen ja laitteiden omistajien viralliset sijaintikartat. Urakoitsijan on ennen työvaiheen aloittamista tarvittaessa tarkistettava sijaintitieto laitteiston omistajalta sekä sovittava mahdollisista suojaustoimenpiteistä. Tarvittaessa sijainti on varmistettava kaivamalla koekuopat.

Urakoitsijan tulee huolehtia siitä, että em. laitteiden yms. sijainti on selvästi merkitty ja tiedossa rakentamisen ajan. Laitteiden läheisyydessä työskenneltäessä tulee noudattaa laitteiden omistajien ohjeita.

Urakkakohteessa on mm. seuraavia rakennuksia, rakenteita ja laitteita, joita urakoitsijan on erityisesti varottava työn suorituksen aikana:

- sähkö- ja telekaapeleita (**mm. 20 kV sähkökaapeli**)
- muuntamorakennus
- nykyisiä vesi- ja viemärijohtoja ja niiden rakenteita
- muita nykyisiä johtoja ja kaapeleita
- valaistukseen liittyviä rakenteita
- kiinteistöjen rajapyykkejä yms. varusteita

Rakennustöiden haittana olevien nykytilakartan ja virallisten johtokarttojen kaapeliputkien, johtokourujen yms. esiin kaivu, suojaus, tuenta ja uudelleen sijoittelu katurakenteeseen kuuluu urakoitsijalle ja sisältyy urakkaan.

Työmaata lähellä sijaitsee rakennuksia ja muita kiinteistöjen rakenteita. Urakoitsija suorittaa riskinarviointinsa perusteella tarvittaessa työmaata lähinnä olevissa kiinteistöissä kiinteistö-katselmukses (alku- ja jälkikatselmus) sekä tärinämittaukset. Mikäli katselmuksia ja tärinämittauksia tehdään, tulee niistä toimittaa raportit rakennuttajalle.

Urakoitsijan on dokumentoiva esimerkiksi video- tai valokuvaamalla työmaan välittömässä läheisyydessä olevat tonttiliittymät ja muut urakka-alueen läheisyydessä olevat rakenteet ennen työn aloittamista.

Urakoitsijan tulee tiedottaa ja informoida työn edistymisestä työn aikana myös ympäristössä olevia kiinteistönomistajia.

## 6. Urakassa noudatettavat asiakirjat

### 6.1 Tarjouspyyntöasiakirjat

Urakan tarjouspyyntöasiakirjat on lueteltu urakan tarjouspyynnössä. Urakkatarjouksen antajan on tarkistettava, että toimitus vastaa asiakirjaluetteloa ja ilmoitettava mahdollisista puutteista välittömästi rakennuttajalle.

Rakennuttaja toimittaa valitulle urakoitsijalle sähköisen aineiston laadittamistaan teknisistä asiakirjoista. Mahdolliset paperikopiosarjat hankkii ja kustantaa urakoitsija.

### 6.2 Urakkasopimusasiakirjat ja niiden pätevyysjärjestys

Urakkasopimusasiakirjat ovat:

#### **A Kaupalliset asiakirjat**

1. Urakkasopimus
2. Urakkaneuvottelupöytäkirja
3. Urakkatarjouspyyntö ja laskenta-aikaiset kirjalliset lisätiedot
4. Tämä urakkaohjelma
5. Turvallisuusasiakirja
6. Rakennusurakan yleiset sopimusehdot YSE 1998, RT 16–10660 (ei sopimusliite)
7. Urakoitsijan tarjous
8. Maksuerätaulukko
9. Lisä- ja muutostöiden yksikköhintaluettelo
10. InfraRYL 2015 – Rakennusosa- ja hankenimikkeistö sekä Määrämittausohje (ei sopimusliite)

#### **B Tekniset asiakirjat**

1. Työkohtaiset työselostukset ja sopimuspiirustukset asiakirjaluettelon mukaisesti
2. InfraRYL 2021/2, 29.12.2021
3. Työselostuksessa esitetyt muut alalla yleisesti käytetyt ohjeet

Työssä noudatettavien asiakirjojen pätevyysjärjestys on YSE 1998 § 13:sta poikkeava.

Urakkasopimus ja siihen liittyvät asiakirjat täydentävät toisiaan siten, että urakkaan sisältyvät kaikki työt ja veloitteet, jotka on esitetty yhdessäkin niistä.

Urakoitsija on velvollinen suorittamaan ilman erillistä korvausta kaikki asiakirjoissa mainitsematta jääneet työsuoritukset, jotka kuuluvat rakennusalalla yleisesti hyväksytyyn rakennustapaan ja jotka ovat tarpeen urakan tavoitteen mukaisen lopputuloksen aikaansaamiseksi.

### 6.3 Sopimusasiakirjojen julkisuus

Urakkahinta ja urakka-asiakirjat ovat urakkasopimuksen syntymisen jälkeen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti julkisia, jollei yksittäistä asiakirjaa tai sen osaa ole liikesalaisuudeksi katsottavan asian takia pidettävä salaisena. Urakoitsijan tulee tarjouksessaan ilmoittaa, jos tarjouksen jokin osa sisältää liikesalaisuutena salassa pidettäviä asioita.

### 6.4 Määrälaskenta

Urakoitsijan on toimitettava tarvittavat mittaus- ja määrälaskentatiedot maksuerien sekä mahdollisten lisä- ja muutostöiden maksukelpoisuuden hyväksymiseksi.

Urakoitsija vastaa suoritteiden kaikista määrämittauksista ja laskelmista. Mittaukset ja laskelmat on suoritettava säännöllisesti töiden edistymisen mukaan.

### 6.5 Määräluettelo

Rakennuttaja antaa rakennustöiden määräluettelon urakoitsijalle käytettäväksi. Määräluettelossa ilmoitetut määrät eivät sido tilaajaa.

Urakoitsija on velvollinen tarjouslaskenta-aikana tarkastamaan rakennuttajan toimittamat piirustukset, työselostukset ja urakkasuoritukseen kuuluvat työsuoritukset teknisistä ja kaupallisista asiakirjoista.

Urakoitsijan on viipymättä ilmoitettava havaitsemistaan virheistä, puutteista ja ristiriitaisuuksista.

## 7. Urakka-aika

### 7.1 Suoritus aika

Kaikki urakassa tehtävät työt tulee olla valmiina **31.12.2022** mennessä.

Urakoitsijalla on oikeus aloittaa työt heti, kun urakkasopimus on allekirjoitettu ja rakennuttaja on antanut aloittamiseen luvan sekä tarvittavat luvat on hyväksytty ja voimassa.

### 7.2 Viivästyssakko

Työn valmistumisen viivästyessä urakkasopimuksen mukaisesta ajankohdasta ilman, että urakoitsija voi hyväksytysti esittää YSE 1998 8, 19 ja 20 §:ssä esitettyjä syitä viivästymisen aiheuttajaksi peritään viivästyssakkoa, jonka suuruus on YSE:stä poiketen 0,5 % per ylittävä työpäivä alkuperäisestä urakkasummasta laskettuna.

## 8. Vastuuvotteet

### 8.1 Takuu aika

#### 8.1.1 *Varsinainen takuu*

Takuu aika työlle ja materiaalille on kaksi (2) vuotta vastaanottotarkastuspäivästä lähtien.

#### 8.1.2 *Vastuut takuuajan jälkeen*

Takuuajan jälkeen urakoitsijalla on vastuu YSE 1998 30 §:n mukaisesti.

Urakoitsija on myös takuuajan jälkeen vastuussa aliurakoitsijoidensa YSE 1998 30 §:n tarkoittamista virheistä, täyttämättä jääneistä suorituksista ja sovitun laadun varmistuksen olennaisesta laiminlyönnistä.

### 8.2 Urakoitsijan vakuudet

Urakoitsija asettaa rakennuttajalle kohtien 8.2.1 – 8.2.3 mukaiset vakuudet.

#### 8.2.1 *Rakennusaikainen vakuus*

Urakoitsijan antaman rakennusaikaisen vakuuden suuruus on 10 % arvonlisäverottomasta urakkasummasta. Sen tulee olla voimassa kolme (3) kuukautta yli sovitun rakennusajan, kuitenkin joka tapauksessa siihen saakka, kunnes rakennuttajan hyväksymä urakan loppuselvitys on pidetty ja rakennuttajan hyväksymät takuuajan vakuudet jätetty rakennuttajalle.

#### 8.2.2 *Takuuajan vakuus*

Hyväksytyin vastaanoton jälkeen työnaikainen vakuus vaihdetaan takuuajan vakuudeksi, jonka suuruus on 2 % lopullisesta arvonlisäverottomasta urakkasummasta. Sen tulee olla voimassa kolme (3) kuukautta yli takuuajan.

#### 8.2.3 *Hyväksyttävä vakuus*

Vakuudeksi hyväksytään raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus urakka-kohteelle, jonka edunsaajana on rakennuttaja. Tarjouksessa on ilmoitettava vakuuden antaja.

### 8.3 Vakuutukset

Urakoitsijan on vakuutettava henkilökuntansa vähintään lain vaatimalla tavalla.

Urakoitsijalla tulee olla voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus, joka kattaa rakennus- ja asennustyöt sekä vahingot kolmannelle osapuolelle. Vastuuvakuutuksen tulee olla arvoltaan vähintään urakkasumman suuruinen.

Vakuutukset tulee ottaa rakennuttajan hyväksymästä vakuutuslaitoksesta, ja vakuutuskirjat on esitettävä rakennuttajan hyväksyttäväksi neljä (4) viikkoa urakkasopimuksen solmimisen jälkeen, kuitenkin ennen töiden aloittamista. Rakennuttaja ei ole vakuuttanut rakennusalueella olevia rakennuksia tai rakenteita.

Urakan vastaanotossa urakoitsijan tulee esittää rakennuttajalle päätös mahdollisista kesken-eräisistä vahingonkorvausselvityksistä. Ellei urakoitsijalla ole esittää päätöstä, voi rakennuttaja pidättää riittäväksi katsomansa summan urakkasummasta kiistanalaisten vahinkojen selvittämisen loppuunsaattamiseksi.

## 8.4 Rakennuttajan vakuudet

Rakennuttaja ei aseta vakuutta.

# 9. Rakennuttajan maksuvelvollisuus

## 9.1 Urakkahinnan muodostuminen

Vesilahden kunta ei kuulu rakennusalan käännetyn arvonlisäverovelvollisuuden piiriin.

## 9.2 Urakkahinnan maksaminen

### 9.2.1 Maksuerätaulukko

Urakkasopimukseen liitetään urakoitsijan kanssa yhteistoiminnassa laadittu työn edistymisen mukainen maksuerätaulukko.

Maksuerätaulukon laadinnassa on otettava huomioon seuraavaa:

- maksuerätaulukko laaditaan niin, ettei rakennuttajan maksama urakkasummaosuus ensimmäistä erää lukuun ottamatta ole suurempi kuin pysyvän työn ja asennetun materiaalin arvo
- urakkahinta on jaettava maksueriin selvästi määritettävien tavoitteiden perusteella
- maksuerän on käsitettävä sekä materiaalit että erään sisältyvät työt

Omistusoikeus urakkasopimukseen sisältyvään rakennustavaraan ja työsuoritusten tuloksiin siirtyy tilaajalle kunkin urakasuorituksen maksuerän osalta maksuerätaulukon mukaisen maksun tapahduttua.

### **Sähköiset laskut toimitetaan osoitteeseen:**

Vesilahden kunta

Y-tunnus: 0157711-9

Verkkolaskuoperaattori: CGI

Välittäjän tunnus: 003703575029

Verkkolaskuosoite 003701577119

Laskuilla tulee näkyä lisäksi seuraavat tiedot:

- tilaajan nimi/koodi Viitteenne-kentässä
- toimipaikkatieto tai toimitusosoite
- sopimusnumero, jos tilaus perustuu tehtyyn sopimukseen
- Osoitteena:

Vesilahden kunta

Tilajayksikkö

PL 5014

02066 DOKUSCAN

### **9.2.2 Ensimmäinen maksuerä**

Ensimmäinen maksuerä maksetaan urakoitsijalle, kun urakkasopimus on allekirjoitettu ja urakkasopimuksen mukainen vakuus sekä yhteisesti hyväksytty yleisaikataulu on luovutettu rakennuttajalle ja työt on aloitettu. Ensimmäisen maksuerän suuruus voi olla enintään rakennusaikaisen vakuuden suuruinen.

### **9.2.3 Loppuerä**

Viimeinen maksuerä on 10 % urakkahinnasta ja maksetaan sitten, kun urakka on hyväksytty kaikilta osiltaan täysin valmiina, urakassa olleet laadunvarmistustoimenpiteet tehty ja hyväksytty sekä vastaanottotarkastus suoritettu, takuujän vakuus jätetty ja taloudellinen loppuselvitys pidetty.

### **9.2.4 Maksuaika ja viivästyskorko**

Sopimukseen perustuvat laskut maksetaan, kun lasku on esitetty rakennuttajalle ja vastaava sopimuksen mukainen työvaihe on todettu tehdyksi tai lasku muuten on todettu maksukelpoiseksi. Rakennuttajan nimeämä valvoja toteaa, milloin maksuerän perusteena oleva työvaihe on tehty. **Laskujen maksuaika on 21 vuorokautta.**

Jos rakennuttaja 25 vuorokauden kuluessa ei ole täyttänyt maksuvelvollisuuttaan, hän maksaa urakoitsijalle määrääjän ylittäneeltä ajalta viivästyskorkolain kulloinkin voimassa olevan vuotuisen viivästyskoron mukaisen maksun tapahtumiseen saakka.

Laskun virheellisyydestä aiheutuneesta maksun viivästymisestä on vastuussa urakoitsija.

## **9.3 Hintasidonnaisuudet**

Urakkahinta on kiinteä ilman indeksisidonnaisuutta.

## **9.4 Lisä- ja muutostyöt**

Urakoitsija on velvollinen suorittamaan rakennuttajan vaatimia lisä- ja muutostöitä, elleivät ne muuta urakoitsijan suoritusta olennaisesti ja toisen luonteiseksi.

### **9.4.1 Lisä- ja muutostyötarjous ja -hinnat**

Muutostöissä noudatetaan YSE 44 §:n mukaista menettelyä. Yleiskustannuslisän tulee sisältyä esitettyihin yksikköhintoihin.

Lisä- ja muutostöistä, niiden suorittamisesta, maksuperusteesta ja vaikutuksesta urakka-aikaan (kts. UO 9.1) on sovittava kirjallisesti (tarjous) aina ennen työn suorittamista. Pienistä ja kiireellisistä muutoksista voidaan sopia YSE 43§ mukaisesti rakennuttajan nimeämän valvojan kanssa.

Kaikista lisä- ja muutostöistä (sovitut ja käsittelemättömät) pidetään ajantasaista numeroitua luetteloa, joka toimitetaan rakennuttajalle viikoittain työmaapäiväkirjan liitteenä.

### **9.4.2 Yksikköhinnat**

Mahdollisten lisä- ja muutostöiden hinnoittelussa käytetään tarjouksen liitteenä annetun yksikköhintaluettelon yksikköhintoja.

Mikäli lisä- ja muutostyöluettelossa olevan yksittäisen nimikkeen hinta ei ole oikeassa suhteessa työosan vaatimiin kustannuksiin nähden eikä muuhun sopimukseen lisä- ja muutostyön hinnoittelusta päästä, on tilaajalla oikeus ottaa lisä- ja muutostyö toteutettavakseen. Urakoitsijalla säilyy tässäkin tapauksessa pääurakoitsijan ja päätoteuttajan rooli velvollisuuskseen.

#### **9.4.3 Lisä- ja muutostöiden dokumentointi**

Lisä- ja muutostyöt tulee dokumentoida tarkasti tarkepiirustuksin ja valokuvin sekä tarvittaessa videokuvaamalla. Tarkemittaukset tulee tehdä ja toimittaa rakennuttajalle urakan etenemisen mukaisesti.

#### **9.4.4 Lisä- ja muutostöiden aikatauluvaikutus**

Lisä- ja muutostyöt eivät lähtökohtaisesti vaikuta alkuperäiseen aikatauluun. Urakoitsijan voi lisä- ja muutostyötarjouksessaan esittää vaateen lisäajasta. Lisäaikavaateet käsitellään yksi lisä- tai muutostyö kerrallaan eikä yhtenä yhteisenä kokonaisvaikutuksena.

#### **9.4.5 Poikkeamien ylöskirjaaminen**

Kaikki poikkeamat tulee merkata työmaapäiväkirjaan. Rakennuttajan edustaja kuittaa allekirjoituksellaan työmaapäiväkirjan ja tarvittaessa tekee myös vastakirjauksen. Mikäli vastakirjaus tehdään, asia tulee käsitellä viimeistään seuraavassa työmaakokouksessa.

### **9.5 Sanktioperusteet**

Mahdollisia sopimussakkoja määriteltäessä noudatetaan seuraavia sanktioperusteita:

- sanktio tarkoittaa tässä yhteydessä seuraamusta urakoitsijan toiminnallisesta laatu-poikkeamasta
- menettelytavat toiminnallisen laatu-poikkeaman yhteydessä ovat: kirjallinen muistutus, sakko (urakkahinnasta laskutuksen yhteydessä vähennettävä rahallinen korvaus) tai urakoitsijan edustajan vaihto
- kirjallinen muistutus on virallinen sanktio, joka kirjataan työmaapäiväkirjaan ja käsitellään työmaakokouksessa
- teknisten laatuvaatimusten alittumisesta johtuvat laatu-poikkeamat käsitellään arvonmuutoksina

Samaa asiaryhmää koskevan yhden kirjallisen muistutuksen jälkeen seuraavat muistutukset johtavat aina tilaajan määräämään kiinteäsummaiseen sakkoon.

Sanktiot jaetaan syntytapansa perusteella kolmeen ryhmään:

- urakoitsijan oman laadunvarmistuksen yhteydessä esiin tullut toiminnallinen laadun-alitus ja sen seurauksena tuotetun poikkeamaraportin perusteella annettu muistutus
- rakennuttajan pistokokein suorittaman laadunvalvonnan yhteydessä paljastuvan toiminnallisen laadun alittumisen perusteella annettu muistutus, josta ei ole tehty poikkeamaraporttia
- työturvallisuuteen liittyvät laiminlyönnit, kuten henkilösuojainten käyttämättä jättäminen, puutteet kaivantoturvallisuudessa (ml. kaivannon tuennat) jne.

Sanktiomaksut:

- Liikenteenhoitoon tai työnaikaisiin liikennejärjestelyihin liittyvistä puutteista tai laiminlyönneistä seuraa 500 € suuruisen sanktiomaksu / havainto.
- Kaivantoturvallisuuden liittyvistä puutteista tai laiminlyönneistä seuraa 1000 € suuruisen sanktiomaksu / havainto.
- Yleisistä työturvallisuuspuutteista (esimerkiksi henkilökohtaisten suojainten laiminlyönnistä) seuraa 300 € suuruisen sanktiomaksu / henkilö / havainto.
- Dokumentoinnin toteutumattomuudesta seuraa 200 € suuruisen sanktiomaksu / toteutumaton dokumentti (esim. valokuva, tarkepiirustus, täyttämätön työmaapäiväkirja päiväkohtaisesti).

Todetusta laatu poikkeamasta aiheutuva sanktio määritetään tapauskohtaisesti. Sanktio voi olla laatu poikkeaman korjaus tai rahallinen korvaus.

## 10. Valvonta

### 10.1 Rakennuttajan organisaatio ja valtuudet

Teknisistä asioista ja kustannusvaikutuksiltaan pienehköistä muutoksista päättää rakennuttajan nimeämä teknisistä asioista ja työmaavalvonnasta vastaava henkilö. Pienehköjen muutosten suuruus sovitaan urakan aloituskokouksessa. Suuremmista muutoksista sekä urakkasopimuksesta ja siihen tehtävistä muutoksista päättää rakennuttajan nimeämä hallinto- ja sopimusasioista vastaava henkilö tai rakennuttajan erillinen projektiorganisaatio omassa kokouksessaan.

### 10.2 Rakennuttajan valvonta

Rakennuttaja suorittaa laadunvalvontaa YSE 1998 §:en 60–62 mukaisesti.

## 11. Työmaan hallinto ja toimitukset

### 11.1 Urakoitsijan organisaatio ja valtuudet

Urakoitsijalla tulee olla työmaalla suomen kielen taitoinen työnjohto. Työnjohdon tulee olla päivittäin työmaalla ja aina tavoitettavissa työaikana. Lisäksi vastaavan työnjohtajan on oltava tarvittaessa kahden tunnin sisällä työmaalla.

Vastaavalla työnjohtajalla täytyy olla hyväksytysti suoritettu vähintään yhdyskuntatekniikan teknikon tutkinto. Vastaava työnjohtaja on oltava päivittäin tavoitettavissa työmaalla. Urakan suorittamiseen liittyvissä asioissa urakoitsijan ja tilaajan välinen yhteydenpito tapahtuu sopimukseen nimetyn työmaan vastaavan työnjohtajan ja tilaajan valvojan kesken. Vastaava työnjohtaja vastaa pääurakoitsijalle kuuluvista tiedottamis- ja töiden yhteensovitusvelvoitteista (esim. yhteydenpito urakka-alueen lähistöllä sijaitsevien kiinteistöjen sekä alueella toimivien kolmansien osapuolten edustajien kanssa, työmaasta tullessiin palautteisiin vastaaminen).

Urakoitsijan tulee ilmoittaa rakennuttajalle ja mahdollisille muille urakoitsijoille työmaan työsuojeluorganisaatio ja työmaan työturvallisuudesta vastaava vastuuhenkilö. **Urakkaan liittyvät työsuojeluorganisaation tiedot, työturvallisuussuunnitelma ja riskikartoituslomake tulee olla nähtävillä työmaalla.**



Jokaisella rakennushankkeeseen osallistujalla tulee olla asianmukainen voimassa oleva työkortti, esim. tulitöiden tekijällä tulityökortti, liikennealueilla työskentelevällä tieturvakortti (joka lisäksi työnjohtajalla Tieturva II) ja vesihuoltotöissä vesityökortti, ja töissä on noudatettava asianmukaisia voimassa olevia suojeluohjeita.

Sähköurakoitsijalla tulee olla Tukesin hyväksymä sähkötöiden johtaja, jolta vaaditaan vähintään S2-pätevyys. Sähkötöiden johtaja hyväksytetään tilaajalla.

## 11.2 Työvoima

Työaikataulun laadinnan yhteydessä urakoitsijat ilmoittavat työvoimasuunnitelmansa rakennuttajalle. Suunnitelman toteutumisesta raportoidaan työmaakokouksissa tai tarvittaessa erikseen pyydettyä.

Työvoiman käytössä tulee noudattaa voimassa olevan työllisyylain ja työllisyysasetuksen määräyksiä.

## 11.3 Kulkuluvat

Kunkin urakoitsijan on ilmoitettava ennen työvaiheen aloittamista omien ja alihankkijoidensa työmaalla työskentelevien työntekijöiden nimet, syntymäajat ja veronumerot pääurakoitsijalle ja rakennuttajan valvojille.

## 11.4 Työmaapäiväkirja

Urakoitsija on velvollinen täyttämään tilaajan järjestelmässä sijaitsevaa työmaapäiväkirjaa, jonka rakennuttajan valvoja kuittaa viikoittain saaneensa tiedoksi. Tilaaja perehdyttää urakoitsijan korvauksetta päiväkirjan käyttöön. Urakoitsijalla tulee olla päiväkirjan käyttöön soveltuva mobiililaite.

Työmaapäiväkirjassa on esitettävä ainakin:

- säätilaa koskevat tiedot
- työmäärät ja suoritteet
- käytössä olleet resurssit
- erityiset asiat ja poikkeamat
- muut työn toteuttamiseen tai toteuttamisen kustannuksiin vaikuttavat olennaiset asiat

Työmaapäiväkirja toimii rakennuslain ja rakennusvalvontaviranomaisten edellyttämänä tarkastusasiakirjana.

## 11.5 Työmaakokoukset

Työmaakokouksia pidetään vähintään kerran kuukaudessa. Aikataulu-, työturvallisuus-, suunnittelu- ja muut kokoukset pidetään tarvittaessa.

Kokouskäytännöistä sovitaan tarkemmin urakkaneuvotteluiden yhteydessä. Tilaajan edustajat toimivat kokouksen puheenjohtajana ja sihteerinä.

Työmaakokousta varten urakoitsija laatii työmaatilannetta kuvaavan työvaiheilmoituksen, joka sisältää mm. kuvauksen työmaa-, aikataulu-, suunnitelma-, turvallisuus-, laadunvalvonta-, laskutus sekä lisä- ja muutostyötilanteesta.

## 11.6 Urakoitsijoiden yhteiset toimitukset

Pääurakoitsijan velvollisuutena on valvoa ja ohjata työmaan yhteistoimintaa. Tätä varten urakoitsijoiden on keskenään pidettävä tarvittaessa yhteistoimintakokouksia. Mikäli käsiteltävänä on myös rakennuttajan toimenpiteitä edellyttäviä asioita, kokoukseen on pyydetty rakennuttajan edustaja.

## 11.7 Takuutarkastus

(YSE 74 §)

Takuuajan puolivälissä on mahdollista pitää rakennuttajan pyynnöstä välitarkastus. Välitarkastukseen nähden noudatetaan soveltuvin osin takuutarkastuksesta annettuja määräyksiä.

Takuuajan lopussa pidetään rakennuttajan pyynnöstä takuuajan lopputarkastus. Rakennuttaja voi ennen lopputarkastusta suorittaa painejohtojen painekokeen. **Mikäli tarkastuksissa ilmenee puutteita, tulee ko. tarkastuksista aiheutuneet kustannukset kokonaisuudessaan urakoitsijan maksettavaksi.**

Puutteet on korjattava mahdollisimman nopeasti (max. 3 kk). Mikäli urakoitsija ei korjaa puutteita, on tilaajalla oikeus teettää työt kolmannella osapuolella urakoitsijan lukuun.

# 12. Laadunvarmistus

## 12.1 Rakennuttajan laadunvarmistus

(YSE 9 §)

Rakennuttaja tulee suorittamaan urakan aikana pistokoeluonteisia laadunvalvontakokeita. Rakennuttajan suorittamat kokeet ja mittaukset eivät vähennä eivätkä korvaa urakoitsijan laadunvalvontaa.

## 12.2 Urakoitsijan laadunvarmistus

(YSE 10 §)

Urakoitsijan on valvottava oman ja aliurakoitsijoidensa työnjohdon ja työntekijöiden osaamista ja työnsuoritusta. Työvaiheiden oikeaan ajoitukseen ja suorituksen laatuun on kiinnitettävä huomiota.

Urakoitsijan tulee tarvittaessa osoittaa pääsevänsä työn vaatimuksen mukaisiin laatuvaatimuksiin esimerkiksi tätä tarkoitusta varten laadittavan laadunvarmistussuunnitelman ja/tai laatujärjestelmän avulla.

Tilaaja edellyttää, että urakoitsija huolehtii, että hänen käyttämänsä rakennustuotteet ovat joko Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) nro: 305/2011 (rakennustuoteasetuksen) mukaisesti CE-merkittyjä tai siltä osin kuin tuotteiden ei tarvitse olla CE-merkittyjä, tuotteet ovat lain eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä 2012/954 (tuotehyväksyntälain) ja vastaavan asetuksen mukaisesti varmennettuja.

Urakoitsijan tulee varmistaa rakennustuotteen kelpoisuus eli tuotteen CE- merkintä ja kansallinen hyväksyntä ennen tuotteiden tilaamista, käyttämistä ja kiinnittämistä rakennuskohteeseen.

Työvaihekohtaiset työ- ja laatusuunnitelmat osoittavat, miten rakenneosan tai työvaiheen laatu varmistetaan. **Työ- ja laatusuunnitelmat on laadittava vähintään seuraavista työvaiheista:**

- Maaleikkaukset/-kaivannot
- Kerrosrakennetyöt (jakava kerros, kantava kerros)
- Valaistustyöt

Kaikki työvaihekohtaiset työ- ja laatusuunnitelmat on laadittava ja toimitettava rakennuttajalle viikkoa ennen työvaiheen aloittamista.

**Urakoitsija on velvollinen käyttämään tilaajan sähköistä järjestelmää osana laadunvalvontaan. Järjestelmään tulee mm. dokumentoida valokuvin urakan suoritusvaiheet.**

Urakoitsija vastaa kaikista laadunvarmistukseen kuuluvista toimenpiteistä. Urakoitsijan tulee luovuttaa urakkaa koskeva laatu- / loppuselvityskansiot, jotka sisältävät kaikki laadun osoittamiseksi tarpeelliset laadunvalvontatulokset vähintään seuraavasti **kahta viikkoa ennen luovutusta:**

- täydellinen rakennussuunnitelma-aineisto (1 piirustussarja), joka vastaa toteutunutta rakennussuoritusta täydennettynä rakennusaikaisilla suunnitelmamuutoksilla
- tarkemittaustiedot rakennuttajan ohjeiden mukaisesti
- laadunvalvontatulokset mittauspöytäkirjoineen työselitysten mukaisesti (mm. kantavuusmittaukset)
- valokuvat työselostuksessa kuvatun mukaisesti
- käytettyjen materiaalien laatudokumentit (mm. kiviainekset, reunakivet, suodatinkangas, kasvualustat)
- dokumentti itselleluovutuksesta

### **12.3 Kelpoisuuden osoittaminen ja laaturaportointi**

Kaikissa työvaiheissa hankitaan ja tallennetaan sellaiset tiedot, joilla voidaan osoittaa, että eri rakenteilla on ne ominaisuudet, joita siltä edellytetään.

Urakoitsijan tulee huolehtia siitä, että tiedot urakoissa käytetyistä materiaaleista ja niiden testituloksista dokumentoidaan.

Jos laatupoikkeama ei ole enää korjattavissa tai sen korjaaminen on kustannuksiltaan kohtuutonta siihen haittaan nähden, joka poikkeamasta aiheutuu, tulee raportissa esittää syyt, jotka ovat estäneet poikkeaman korvaamisen uudella suorituksella.

Urakoitsija laatii urakan luovutusta varten kaikki laaturaportit ja luovuttaa ne rakennuttajalle. Ennen töiden luovutusta urakoitsijan on suoritettava ns. itselle luovutus, josta on laadittava tilaajalle luovutettava dokumentti.

## 12.4 Poikkeamaraportit

Mahdollisista poikkeamista urakoitsija laatii kirjalliset poikkeamaraportit ja toimittaa ne rakennuttajalle mahdollisimman nopeasti. Poikkeamaraportit käsitellään viimeistään seuraavassa työmaakokouksessa.

Jos laatupoikkeama ei ole enää korjattavissa tai sen korjaaminen on kustannuksiltaan kohtuutonta, siihen haetaan nähdessä, joka poikkeamasta aiheutuu, tulee raportissa esittää syyt, jotka ovat estäneet poikkeaman korvaamisen uudella suorituksella.

## 13. Vastaanottomenettely

### 13.1 Vastaanottotarkastus

Vastaanottotarkastus suoritetaan teknisten suunnitelma-asiakirjojen ja YSE 1998 §:en 70 – 74 mukaisesti.

### 13.2 Urakkasuorituksen tarkastus

Jos urakkasuoritus tai sen osa on sovittu valmistuvaksi ennen rakennuskohteen vastaanottoa, on urakkasuorituksen osalta pidettävä suorituksen valmistuttua urakkasuorituksen tarkastus.

### 13.3 Vastaanotto

#### 13.3.1 Dokumentointi

Kaikki dokumentit on toimitettava sähköisessä muodossa ja dokumentit tulee nimetä selkeästi. Vaadittavat dokumentit on lueteltu kohdassa ”12.2 Urakoitsijan laadunvarmistus”.

#### 13.3.2 Työn sopimuksen mukaisuuden arviointi

Kaikki työt ja dokumentoinnit on oltava tehtynä ennen vastaanottoa kohdan ”12.2 Urakoitsijan laadunvarmistus” mukaisesti.

#### 13.3.3 Puutteiden ja virheiden korjaamisaikataulu

Viallista tai puutteellista urakkaa ei vastaanoteta. Ennen vastaanottoa tai vastaanotossa havaitut puutteet ja poikkeamat tulee olla korjattuina ennen lopullista vastaanottoa. Virheiden ja puutteiden aikataulusta sovitaan tai vaihtoehtoisesti urakkasummasta pidätetään puutetta ja/tai poikkeamaa vastaava rahasumma.

### 13.4 Tarkastuskustannukset

Kumpikin osapuoli vastaa sopimuksenmukaisten tarkastusten kustannuksistaan. Mikäli kuitenkin joudutaan pitämään uusintatarkastuksia urakoitsijan suorituksen virheiden vuoksi, niin rakennuttaja veloittaa uusintatarkastuksesta aiheutuneet kustannukset uusintatarkastustarpeen aiheuttaneelta urakoitsijalta seuraavasti:

- ensimmäinen jälkitarkastus veloitus
- seuraavat jälkitarkastukset 1 500 € / tarkastus

## 14. Taloudellinen loppuselvitys

(YSE 73 §)

Taloudellinen loppuselvitys pidetään urakoitsijan esityksestä. Loppuselvitykseen liittyvät dokumentit pitää olla tilaajalla vähintään viikkoa ennen kokousta.

## 15. Erimielisyydet

### 15.1 Tarkastuskustannukset

Noudatetaan YSE 1998 89, 90 ja 91 §:ä.

Urakkasopimuksesta johtuvat mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti neuvottelemalla ja jos sopuun ei täten päästä, asia käsitellään Pirkanmaan käräjäoikeudessa.

## 16. Muut sopimusasiat / erityisiä määräyksiä

### 16.1 Omistusoikeus irrotettaviin aineksiin

(YSE 53 §)

Rakennuskohteesta poistettava ylimääräinen maa- ja kiviaines sekä purkujätteet ovat urakoitsijan omaisuutta, jotka tulee toimittaa asianmukaisille hyväksytyille vastaanottopaikoille tai hyötykäytettävä.

### 16.2 Vaaralliset jätteet

(YSE 53 §, kohta 3)

### 16.3 Työvoimamääräykset

Urakoitsijan tulee antaa työvoimastaan rakennuttajalle sekä työvoimaviranomaisille ilmoitus. Urakoitsijan henkilöstöä koskevissa määräyksissä noudatetaan YSE:n 58 §.

### 16.4 Ilmoitukset veroviranomaiselle

Rakennuttaja pidättää itsellään oikeuden ilmoittaa veroviranomaiselle Vesilahden kunnan kanssa urakkasopimuksen tehneiden urakoitsijoiden nimet ja urakkasummat.

### 16.5 Rakennustyön ennakoilmoitus

Pääurakoitsijan tulee tehdä työmaasta rakennustyön ennakoilmoitus.

Yhteisellä rakennustyömaalla päätoteuttaja (pääurakoitsija tai vastaava) tekee alkavasta työmaasta yhden yhteisen alkamisilmoituksen. Ilmoitukseen sisältyy tiedot myös ilmoituksenantohetkellä tiedossa olevista sivu- ja aliurakoitsijoista työvoimatietoineen. Työnantaja-kohtaisia alkamisilmoituksia ei tarvitse tehdä, jos päätoteuttajan ilmoitus sisältää tiedot kaikista työmaalla toimivista ilmoitusvelvollisista työnantajista. Jokaisen ilmoitusvelvollisen työnantajan ja itsenäisen yrittäjän tulee varmistua tietojensa sisällymisestä tähän ilmoitukseen.